

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ وَجْهِ

بہشت عقائد، جلد پنجم (الف)

مہدی نیلی پور

- سرشناسنامه
عنوان و نام پدیدآور : بهشت عقائد مهدی نیلی پور
مشخصات نشر : اصفهان، مرغ سلیمان، ۱۳۹۱
مشخصات ظاهری : ج.
- شابک : دوره : ۴-۸۳-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸ : ج ۱ و ۲ : ۷-۸۲-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸ : ج ۳ : ۸-۹۸-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸ : ج ۴ : ۵-۹۹-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸ : ج ۵ : ۸-۲۷-۷۴۵۳-۶۰۰-۹۷۸
- وضعیت فهرست نویسی : فیبا
یادداشت : ج ۳ (چاپ اول: ۱۳۹۲/فیبا).
یادداشت : ج ۴ (چاپ اول: ۱۳۹۳/فیبا).
یادداشت : ج ۵ (چاپ اول: ۱۳۹۵/فیبا).
یادداشت : کتابنامه
موضوع : اسلام — عقاید
موضوع : کلام
رده بندی کنگره : ۱۳۹۱ ب۹۷/۵/۲۱۱/۵ BP
رده بندی دیویی : ۲۹۷/۴۱۷۲
شماره کتابشناسی ملی : ۲۸۵۴۱۸۷

گلستان اسماء و صفات الحمد (الف)

گلستان اسماء و صفات الهی بهشت عقاید، ج ۵، (الف)
انتشارات: مرغ سلیمان
نویسنده: مهدی نیلی پور
مجری تولید: چاپ و نشر سلام
ویراستار: حمیدرضا حبیبی
حروف نگار: مرضیه سادات نوابی
قطع، تعداد صفحه: وزیری، ۱۰۷۲ ص
نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۹۶
شابک: ۸-۲۷-۷۴۵۳-۶۰۰-۹۷۸
شابک دوره: ۴-۸۳-۵۴۲۸-۶۰۰-۹۷۸
شمارگان: ۱۰۰۰
قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

مرکز پخش: اصفهان، خیابان سروش، رویه روی مسجد الفجر
خیابان صاحب الزمان، بنیاد مهدویت و آینده پژوهی

تلفن: ۳۱۳ ۴۴۵۴۹۱

حق چاپ محفوظ است.

فهرست مطالب

۵	پیشگفتار
۷	مقدمه علمی اول
۹	نام های خدا در قرآن کریم
۱۴	الگوها و ساختارهای اسماء و افعال الهی
۱۵	تفاوت میان نام ها و صفات الهی و مراتب آنها
۲۷	همه هستی تحت تدبیر و تربیت خدا
۲۷	عوالم هستی و چگونگی انطباق آنها بر یکدیگر
۳۰	مراتب وجودی اسماء الله
۳۳	زندگی با خدا و نام های خدا
۳۴	انواع احصاء و ارتباط با نام های الهی
۳۴	۱. احصاء و ارتباط بدای
۳۵	۲. احصاء و ارتباط نشیداری
۳۵	۳. احصاء و ارتباط گزافه گری
۳۷	۴. احصاء و ارتباط نسی
۳۷	۵. احصاء و ارتباط چسبیدنی
۳۹	۶. احصاء و ارتباط حملی (همراه داشتن اذکار)
۴۱	۷. احصاء و ارتباط نوشتاری
۴۲	۸. احصاء و ارتباط ذهنی
۴۲	۹. احصاء و ارتباط تدبیری
۴۲	۱۰. احصاء و ارتباط عملی و تخلقی
۴۲	۱۱. احصاء و ارتباط تدافعی و تهاجمی
۴۷	رعایت عدد در اذکار و اوراد و فلسفه آن
۵۰	نفی خواطر با اسماء الله (سکوت دل)
۵۱	فلسفه تکرار اسماء الهی و اذکار و اوراد
۵۳	مقدمه علمی دوم
۵۹	اسم اعظم
۶۷	اسماء حسنی و تأثیرات آن
۷۹	تفکر در اسماء و صفات و تخلّق به آنها
۹۳	ذوق و علم اذواق
۱۰۱	لقاء الله و قرب
۱۱۵	سیر و سلوک الی الله
۱۲۳	صفات خدا
۱۳۹	مذهب تنزیه، تشبیه و اعتدال
۱۵۱	صفات ثبوتیه و جمالیه
۱۵۷	صفات سلویه و جلالیه
۱۷۳	اسم مستأثر
۱۸۱	مراحل و مراتب اسماء خدا

۱۸۷	سؤال از اسماء الهی و توسل به آنها
۱۹۳	ذکر خدا و اُوراد
۱۹۹	تعلیم و تعلم
۲۰۹	منادات و مناجات
۲۲۱	اسم درمانی و ذکر درمانی
۲۳۱	کلمه الله و اسماء الله عینی
۲۳۷	دعای جوشن کبیر و جوشن صغیر
۲۴۹	بسم الله الرحمن الرحیم
۲۵۷	شرح ۱ نام خدا بر اساس روایت نبوی ﷺ
۲۵۹	الله
۲۶۹	الإله
۲۷۷	أحد، واحد
۲۸۷	صمد
۲۹۵	الاول و الآخر
۳۰۳	سمیع
۳۱۱	البصیر
۳۱۹	قدیر، قادر، مقتدر
۳۲۷	العلی، الأعلى، العالی
۳۳۳	الباقی
۳۳۹	البدیع
۳۴۵	البارئ
۳۵۳	الأکرم، کریم
۳۵۹	الظاهر
۳۶۳	الباطن
۳۶۹	حیی
۳۷۷	حکمت، حکیم
۳۸۵	علم، علیم
۳۹۷	حلیم
۴۰۵	حفیظ
۴۱۵	الحق
۴۲۳	الحسیب، سریع الحساب، اسرع الحاسین
۴۳۳	حمید، حامد
۴۴۱	الحفی، الحافی
۴۴۳	رب
۴۴۹	رحمن، رحیم، راحم، ارحم الراحمین
۴۶۱	الذاری
۴۶۵	الرزاق
۴۷۹	الرقیب

٤٨٧	الرؤف
٤٩٥	الرأى
٥٠١	السلام
٥٠٧	المؤمن
٥١٥	المهيمن
٥١٩	العزیز، معزّ
٥٢٧	الجبار
٥٣٣	المتكبر، الكبير والاكبر
٥٤٥	السيد
٥٥١	السبح
٥٥٩	أشهد، شاهد
٥٦٥	الصادق
٥٧١	الصنع، صام
٥٧٩	الطاهر
٥٨٥	العبد
٥٨٩	العفو
٥٩٩	غفور، غفار، غافر
٦٠٧	الغنى، مغنى
٦١٥	الغياث، المغيث
٦٢١	الفاطر
٦٢٥	الفرد، الوتر
٦٣١	فتاح
٦٣٩	القاتل
٦٤٣	القديم
٦٥١	المملك، المالك
٦٦١	القدوس
٦٦٩	القوى
٦٧٥	القريب، الأقرب
٦٨٥	القيوم
٦٩٥	القابض
٧٠١	الباسط
٧٠٧	القاضى الحاجات
٧١٩	المجيد
٧٢٣	المولى، الولي
٧٣٥	المنان
٧٤٥	المحيط
٧٥٣	المبين
٧٥٩	المقيت
٧٦٥	المصور

۷۷۵	کافی
۷۸۳	کاشف الضّر
۷۹۳	نور
۸۰۵	وهاب
۸۱۳	ناصر، خیرالناصرین، نصر
۸۲۵	واسع
۸۳۳	ودود
۸۳۹	هادی
۸۵۱	وفی
۸۵۹	وکیل
۸۶۷	وارث
۸۷۳	برّ، بار
۸۷۹	باعث
۸۸۵	توّاب، قابل التّوب
۸۹۵	جلیل
۹۰۱	جواد
۹۰۹	خییر
۹۱۷	خالق
۹۲۵	دیّان
۹۳۱	شاكر، شكور
۹۳۷	عظیم
۹۴۵	لطیف
۹۵۱	شافی
۹۵۵	پیوست: شرح نام‌های دیگری از خدا
۹۵۷	آتی، المؤتی
۹۶۵	الحاکم، احکم الحاکمین
۹۷۱	المبدی، البادی
۹۷۹	سریع الحساب
۹۸۷	فضل، فاضل
۹۹۵	المعید، العوّاد
۱۰۰۳	المدرّس
۱۰۱۱	مجیب
۱۰۲۳	جامع
۱۰۳۱	آه
۱۰۳۷	هو، هـ
۱۰۴۵	أنا، أنى
۱۰۵۱	أنت، كك، ایاك، ت
۱۰۵۹	نحن، إنا
۱۰۶۷	کتابنامه

پیشگفتار

رأس هرم هستی به وجه بی مثال، ذات اقدس الهی آراسته شده و چرخش گردون به نام‌ها و صفات زیبای خداوند تناسل است؛ تمام موجودات و جای جای آفرینش محضر نور اوست که: ﴿اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾^۱

خداوند سرچشمه وجود و آغاز و انجام آن، یکتا است که به لطفش آفریدگان را در دایره حیات نگاه می‌دارد و محدوده حکمرانی اش بی‌پایان است که: ﴿بِسْمِ رَبِّهِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ﴾^۲

مبنای نظام خلقت بر وصف مبارک خالقیت او استوار است و استمرار تدبیر و ریزش باران فیض او در ربوبیت حضرتش ظهور می‌نماید و از این رو ردای الوهیت تنها سزاوار اوست و شایستگی پرستیدن دارد که: ﴿ذَلِكُمْ اللَّهُ رَبُّكُمُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوهُ﴾^۳

در نگاه یکتاپرستان واله که شیدای ذات اقدس الهی اند همه هستی آگاه او و گنجینه‌ای ارزشمند برای به دست آوردن معرفت ربوبی است، اما راه تحصیل معرفتی فزون‌تر و والاتر همان شناخت خدا به صفات و نام‌های زیبای اوست، چرا که همه آفرینش نیز مظهر تجلی رحمانیت، رحمت، حکمت، عدالت، قدرت و قیومیت وصف‌ناپذیر اوست؛

اهل ایمان حیران عظمت اویند و همه گمشده‌ای به نام خدا دارند و پروانه‌وار در پی نورانی کردن دل به انوار معارف توحیدی و سوختن از عشق او، به گرد اسمای حسنای او در طواف‌اند؛ آنان با تهذیب و تحصیل به دنبال دیدن رخ یار و تجلی صفاتی او در آینه دل‌اند و در تحصیل و شناخت نام‌ها و صفات الهی می‌کوشند و در این راه دست‌نیاز به سوی معبود می‌گشایند و شناختش را عاجزانه می‌طلبند که:

«اللَّهُمَّ عَرِّفْنِي نَفْسَكَ...»

۱. نور، ۳۵.

۲. بقره، ۲۵۵.

۳. انعام، ۱۰۲.

خداجویان والِه و موَحَّد با شناخت جلوه‌های توحید و پرواز در ملکوت اسماء و مطالعه نام‌ها و صفات حق که هر یک چون ستاره‌ای می‌درخشند، در دل چلچراغی از انوار معارف توحیدی روشن می‌کنند و بی‌تردید تلاش برای تمسک به این نام‌ها و صفات و تخلُّق بدان‌ها و تقرب به ربِّ، خود معراجی است که عبد را از فرش تا به عرش سیر می‌دهد؛

اوج این سیر مبارک تا بدانجاست که بنده به اقتداری معنوی دست می‌یابد و خود به آیتی زیبا از آیات باهر الهی تبدیل می‌شود، آنچنان که پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و دیگر اهل بیت علیهم السلام، خود آیات بزرگ الهی شدند که حضرت علی علیه السلام فرمودند: «ما لَیْلَهُ آيَةٌ اكْبَرُ مِنِّي»^۱

برای خدا آیتی بزرگ‌تر از من نیست.

دامنه نام‌ها و صفات دلربای حق، به گستردگی همه هستی است، اما در آیات شریف قرآن و روایات گهربار اهل بیت علیهم السلام و آثار عرفا و بزرگان، به برخی از این نام‌ها و صفات و شرح آنها پرداخته شده است. ما در کتاب بهشت عنا در ادامه طرح مباحث توحیدی، پس از اثبات وجود خدا و نیز اثبات یگانگی حق، با ذکر پیش‌نیازهایی برای ورود به تسبیح اسماء الله، به تدوین مجموعه‌ای از نام‌ها و صفات خدا پرداختیم تا از این رهگذر نردبانی برای صعود از خاک تا افلاک نصیب‌مان شود و دست مایه ای برای سلوک و تقرب به ذات اقدس ربوبی فرا روی ما قرار گیرد.

الگوی آغازین ما در طرح این بحث شیرین، همان روایت مشهور نبی اعظم صلی الله علیه و آله در ذکر ۹۹ نام زیبایی الهی بود که در پی فراغت از شرح آن، با جمع‌آوری و توضیح دیگر نام‌ها و صفات خداوندی، به تکمیل این اثر پرداختیم.

خوانندگان گرامی در هر فرم ابتدا با تعریف هر نام یا صفت الهی آشنا می‌شوند و آنگاه پس از آشنایی با آیات و روایات مربوط به آن نام یا صفت، با علّت نامگذاری، نکات تفسیری و روایی، آثار و خواص، راه تخلُّق، منابع مطالعاتی بیشتر، شعر و جملات طلایی، تذکرات و داستان متناهی با هر یک آشنا خواهند شد. امید آن که این تلاش مختصر، به عنوان شهادت بر اعتقادات حق از ما پذیرفته شود و پشتوانه‌ای برای روح و ذخیره‌ای برای سرای برزخ و توشه‌ای برای فردای ما شود.

مهدی نبلی پور
سوال، ۱۴۳۸ ق.
تیرماه ۱۳۹۶ ش.